

GREENPEACE

До: Бойко Борисов,
Министър-председател на Р. България

До: Теменужка Петкова,
Министър на енергетиката

Копие до: Мария Райчева,
Директор дирекция „Енергийно сътрудничество“ и ръководител раб.група 14 в МЕ

София, 06.12.2017

ОТВОРЕНО ПИСМО

ОТНОСНО: Срещата на Съвета на ЕС в състав енергетика, който ще заседава на 18 декември по въпросите на енергията от възобновяеми източници и реформата на енергийния пазар

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМА Г-ЖО МИНИСТЪР,

На 18 декември, Министерът на енергетиката на Република България ще заседава съвместно с министрите от страните членки преразглеждането на енергийната политика на Европейския съюз (ЕС). На тази среща, ще се очаква да се представи позицията на България относно посоката, в която бихме искали тази политика да се развива в ЕС. Целта на тази политика е да създаде пазар на енергия, който отговаря на поетите ангажименти от Съюза по Парижкото споразумение за климата и да осигури производството на възобновяема енергия от и за всички европейци в рамките на едно поколение.

Това заседание на Съвета на ЕС е една добра възможност България да изрази подкрепата си за приемането на Европейско законодателство, което гарантира, че всеки български гражданин ще има правото да участва пълноценно в енергийния преход и да се възползва от него като произвежда самостоятелно необходимата си енергия от възобновяеми енергийни източници.

От Коалиция за климата Ви приканваме да подкрепите строгите ограничения върху субсидиите за индустрията на изкопаемите горива (т.нар. механизми за разполагаеми мощности) и вместо това да планирате справедлив преход от замърсяващите и неефективни електроцентрали на въглища към нови енергийни източници.

ЕС трябва да предприеме бързи действия, за да сложи край на използването на изкопаеми горива и Европа да поеме по пътя към 100% енергия от възобновяеми източници. Гражданите и общностите имат важна роля в този енергиен преход, тъй като те могат да произвеждат енергия от възобновяеми източници и по този начин да намалят разходите за и потреблението, както и да създадат възможности за инвестирането на милиарди левове в децентрализирани енергийни системи.

Изследвания показват, че половината от всички европейци биха могли да произвеждат собствена си електроенергия до 2050 г., стига да получат съответната подкрепа.¹ Така те ще могат да задоволят почти половината от търсенето на електроенергия в ЕС.

В България, до 2050 г., 1 от всеки 7 българи би могъл да произвежда електроенергията, която използва, и така да бъдат задоволени 26% от количеството, необходимо за страната. Общностните проекти, които подкрепят производството на енергия от възобновяеми източници от хората, а не от големите енергийни предприятия, базирани на изкопаеми горива, демонстрират на практика как могат да се създадат повече предимства за местната икономика (например намалени разходи за горива, създаване на местни работни места и по-високи приходи от данъци за местните общини) в сравнение с проекти, в които няма участие на гражданите.

В същото време, големите енергийни предприятия в Европа искат да получават допълнителни държавни субсидии - така наречените механизми за разполагаеми мощности – които да бъдат плащани за нежизнеспособни, замърсяващи и опасни електроцентрали, които да останат в режим на готовност, въпреки значителния свръхкапацитет на българския и европейския електроенергиен пазар. Тези субсидии рядко са оправдани и просто забавят неизбежното затваряне на някои от най-старите, най-замърсяващите и опасни електроцентрали в Европа. **Удължавайки времето преди тези централи да бъдат затворени единствено и само възпрепятства започването на организиран процес на преход за общностите, които са икономически зависими от този сектор. По този начин се създава най-вече несигурност за работниците и техните общности.**

В случай, че позицията на България отхвърли разпоредбите на предложеното законодателство, които стимулират енергийната демокрация – а именно засилването на ролята на европейските граждани в производството на енергия, това ще представлява заплаха и забавяне на енергийния преход в Европа. Ще бъдат възпрепятствани потенциалните инвестиции на хиляди българи, които искат да инвестират в енергията от възобновяеми източници. Вместо да блокирате тези промени, бихте могли да осигурите правилните условия за българските граждани, градове и общности да се включат

¹ Доклад на CE Delft: <http://www.greenpeace.org/eu-unit/Global/eu-unit/reports-briefings/2016/160926%20Potential%20of%20energy%20citizens%20-%20media%20briefing.pdf>

GREENPEACE

[WWW.CLIMATEBG.ORG](http://www.climatebg.org)

активно в енергийния преход, да създадат значителни икономически ползи на местно ниво и да помогнат за справяне с енергийната бедност.

Подкрепата за нови субсидии за изкопаемите горива от своя страна пък заплашва да забави енергийния преход на Европа, тъй като продължава да подкрепя съществуващия свръхкапацитет от стари и неефективни електроцентрали в България. Това от своя страна възпрепятства ролята на пазарите на едро, овластяването на гражданите и въвеждането на иновативни технологии за възобновяема енергия и енергийна ефективност.

В заключение, **новото законодателство на ЕС в сферата на енергетиката трябва да постави европейците в центъра на енергийния преход.** Това означава всички българи да могат да участват пряко в енергийния преход като произвеждат сами енергия от възобновяеми източници. Също така означава и публичните средства да не се използват за запазване на старите, замърсяващи, неефективни електроцентрали. Вместо това, да се осигури план за общностите, които ще бъдат засегнати от неизбежната трансформация на Европа към общност, хранена изцяло от възобновяема енергия.

Надяваме се позицията на България на предстоящия Съвет да вземе предвид тези важни и за всички Българи възможности.

За контакти и допълнителна информация:

Меглена Антонова, Грийнпийс България – Кампания „Климат и Енергия“, GSM: +359 885 454 797, ел.поща: [meglena.antonova@greenpeace.org](mailto:meglana.antonova@greenpeace.org)

Георги Стефанов, WWF България – Мениджър „Климатични промени и Зелена икономика“ GSM: + 359 889 517 976, ел.поща: gstefanov@wwfdcp.bg

С уважение,
Деница Петрова,
Програмен ръководител на Грийнпийс България

Допълнителна информация за Коалиция за климата

Коалиция за климата - България, обединява над 30 юридически лица от неправителствения сектор, браншови организации, медии, както и повече от 20 експерти основно от научните и университетските среди: <http://climatebg.org/about/members/>.